GMINA PACYNA
09-541 Pacyna, ul. Wyzwolenia 7
e-mail: gmina@pacyna.mazowsze.pl
tel: 24 285 80 54
NIP: 9710664197 REGON: 611015810

Pacyna, dnia 18 listopada 2026 r.

ZPPG.271.3.2026

Wszyscy Wykonawcy

Dotyczy: postępowania pn. „Odebranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zlokalizowanych na terenie Gminy Pacyna w 2027 roku"

Na podstawie art. 284 ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 793), Zamawiający udziela wyjaśnień treści SWZ, w tym projektowanych postanowień umownych.

Pytanie 1

Dotyczy: § 5 ust. 7 Projektowanych postanowień umowy, Załącznik nr 2 do SWZ (dalej też "PPU")

Zamawiający podał, że „Wykonawca zobowiązany jest do realizacji zamówienia w sposób zapewniający:

1) osiągnięcie poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733 ze zm.),

2) osiągnięcie zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733 ze zm.) dopuszczalnych poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, które gmina jest obowiązana osiągnąć w poszczególnych latach,

3) nie przekroczenie poziomu składowania zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733 ze zm.), które gmina jest obowiązana nie przekraczać w poszczególnych latach."

Zamawiający w § 5 ust. 7 Projektowanych postanowień umowy nałożył na wykonawcę obowiązek osiągnięcia poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych odebranych w ramach umowy, w wysokości wskazanej w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, jednocześnie w § 13 ust. 10 pkt 10 PPU określił karę w sposób następujący:

"10) w przypadku nieosiągnięcia wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania lub przekroczenia dopuszczalnego poziomu składowania — w wysokości 50% kary administracyjnej nałożonej na Zamawiającego ostateczną decyzją właściwego wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, dotyczącej okresu realizacji niniejszej umowy. W przypadku późniejszego zmniejszenia albo uchylenia kary administracyjnej należność Wykonawcy z tytułu kary umownej podlega odpowiedniemu zmniejszeniu albo anulowaniu, a Zamawiający zwraca Wykonawcy nadpłaconą lub potrąconą ponad należną wysokość kwotę w terminie 14 dni od dnia, w którym rozstrzygnięcie zmniejszające albo uchylające karę administracyjną stało się ostateczne lub prawomocne."

Zgodnie z art. 3b ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. z dnia 16 czerwca 2023 r. Dz.U. z 2023 r. poz. 1469, dalej: „ucpg") gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 56% - za rok 2026 i 57% wagowo - za rok 2027.. W ust. 1a przywołanego powyżej przepisu wskazano, że poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi do masy wytworzonych odpadów komunalnych. W art. 9z ust. 2a ucpg wskazano, że gmina, która nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 3b lub art. 3c - podlega karze pieniężnej obliczonej odrębnie dla wymaganego poziomu: 1) przygotowania odpadów komunalnych do ponownego użycia i recyklingu; 2) ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania; 3) składowania. Karę za nieosiągnięcie poziomów recyklingu oblicza się jako iloczyn jednostkowej stawki opłaty za umieszczenie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych na składowisku, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 290 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, i brakującej masy odpadów komunalnych wyrażonej w Mg, wymaganej do osiągnięcia odpowiedniego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych lub ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. (art. 9z ust. 2a ucpg w zw. z art. 9z ust. 3 ucpg w zw. z art. 9x ust. 3 ucpg).

W przypadku tzw. systemu gminnego, zatem obowiązkiem osiągnięcia poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i ewentualną karą ustawodawca jednoznacznie obciążył gminę.

Nie ulega wątpliwości, że uprawnienie Zamawiającego do oddziaływania na sposób gospodarowania odpadami komunalnymi przez podmiot, któremu udzielono zamówienia publicznego na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, nie powinno być utożsamiane z możliwością przenoszenia na wykonawcę odpowiedzialności za realizację obowiązków publicznoprawnych przynależnych gminie.

Gdyby ustawodawca wymagał, aby wykonawca - podmiot odbierający i zagospodarowujący odpady miał ponosić odpowiedzialność za osiągnięcie poziomów recyklingu i być z tego tytułu obciążany karami umownymi, wprowadziłby stosowne przepisy, analogiczne jak w art. 9x ust. 2 w zw. z art. 9g ucpg, dla sytuacji, w której podmiot odbiera odpady na podstawie umowy z właścicielem nieruchomości niezamieszkałych.

Zamawiający wprowadzając zobowiązanie wykonawcy do osiągnięcia poziomów recyklingu, zmierza do kontraktowego przerzucenia obowiązku ustawowego realizacji zadań własnych gminy w całości na podmiot trzeci (wykonawcę), który, w oczywisty sposób nie dysponuje odpowiednimi instrumentami celem wykonania tych zadań, a także przerzucenia ryzyka finansowego związanego z brakiem osiągnięcia poziomów recyklingu przez gminy na taki podmiot (na ogólnych zasadach odszkodowawczych). W praktyce zachowania mieszkańców w zakresie spełniania obowiązku selektywnej zbiórki odpadów w istotny sposób odbiegają od zachowań pożądanych, jednak bez działań podejmowanych przez Zamawiającego, nie jest możliwa korekta zachowań mieszkańców i zobowiązanie mieszkańców do postępowania z odpadami w sposób umożliwiający osiągnięcie przewidzianych w ucpg poziomów recyklingu.

Takie działania w sposób rażący naruszają obowiązujące przepisy, gdyż prowadzą do faktycznego wyłączenia odpowiedzialności gminy za osiągnięcie poziomów recyklingu przewidzianych w ucpg, co stoi w bezpośredniej sprzeczności z wolą ustawodawcy. Brak sankcjonowanej odpowiedzialności skutkuje całkowitym spadkiem motywacji organów gminy do podejmowania niezbędnych inicjatyw w tym zakresie: od działań edukacyjnych i propagujących należytą segregację, przez usprawnienia organizacyjne, aż po kluczowe działania sankcyjne względem mieszkańców nierealizujących obowiązku selektywnej zbiórki odpadów.

W związku z powyższym, takie postanowienia umowne należy uznać za nieważne. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego nieważna jest bowiem dokonana z naruszeniem zakazu wynikającego z norm prawa publicznego czynność prawna kształtująca stosunki cywilnoprawne (art. 58 § 1 i 3 k.c.) (tak wyroki Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2002 r., sygn. akt V CKN 1445/00, i z dnia 23 lutego 2017 r., sygn. akt V CSK 361/16.

Skoro tak, to nie jest zgodne ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa przerzucenie na wykonawcę usługi wymogu stawianego przez przepisy prawa administracyjnego, a już w szczególności, gdy Zamawiający nie wskazuje, w jaki sposób zamierza realnie współdziałać z wykonawcą odbierającym odpady (wszystkie odpady, bez względu na ich jakość i stopień zmieszania), aby osiągnięcie wymaganych poziomów stało się możliwe.

Należy stwierdzić, że nałożenie na wykonawcę obowiązku osiągnięcia poziomów recyklingu w wysokości wynikającej z przepisów u.c.p.g. jest żądaniem świadczenia niemożliwego w rozumieniu art. 387 § 1 kc, z tego chociażby względu, że na osiągnięcie tych poziomów mają wpływ nie tylko działania wykonawcy, ale także (a wręcz przede wszystkim) działania Zamawiającego, a odpowiedzialność wykonawcy kształtować się może tylko w odniesieniu do odpowiedzialności tego wykonawcy, jaka może być mu z tego tytułu rzeczywiście przypisana, co oznacza, że obie strony umowy (zarówno Zamawiający, jak i wykonawca) powinni ponosić odpowiedzialność z tytułu nieosiągnięcia tych poziomów.

Spełnienie wymogów dokumentacji dotyczących osiągnięcia przez wykonawcę samodzielnie poziomów recyklingu jest obiektywnie niemożliwe do osiągnięcia w rozumieniu art. 387 § 1 KC i stanowi umowę o świadczenie niemożliwe, zwłaszcza że odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych jest tylko jednym z elementów składających się na możliwość uzyskania poziomów recyklingu, a kluczowe znaczenie ma selektywna zbiórka odpadów przez mieszkańców i w konsekwencji udział odpadów zmieszanych w strumieniu odpadów zbieranych, na które wykonawca nie ma żadnego wpływu. W konsekwencji należy przedmiotowe postanowienia uznać za nadmierne i nieproporcjonalne do przedmiotu zamówienia, a przez to w konsekwencji niezgodne z art. 99 ust. 2 ustawy.

Całkowite przerzucenie na wykonawcę odpowiedzialności za osiągnięcie tzw. poziomu recyklingu w sytuacji, gdy oczywistym jest, że wykonawca ma znacznie ograniczony wpływ na osiągnięcie tego poziomu, jest niezgodne z obowiązkiem współdziałania Zamawiającego z wykonawcą przy wykonaniu umowy.

Zakres świadczenia wskazany przez Zamawiającego wynika najpewniej stąd, że Zamawiający błędnie przyjmuje, że wykonawca ma bezpośredni i decydujący wpływ na osiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu i poprzez działania wykonawcy te poziomy mogą zostać

osiągnięte. Jest to założenie z gruntu nieprawdziwe, gdyż udział podmiotu odbierającego i zagospodarowującego odpady w recyklingu jest niewielki i poprzez swoje działania nie może doprowadzić do osiągnięcia wymaganych poziomów recyklingu. Czynniki, które mają wpływ na możliwość osiągnięcia poziomu recyklingu to:

- morfologia strumienia odpadów objętych przedmiotem zamówienia,
- faktyczna możliwość poddania odpadów recyklingowi wynikająca z ich parametrów fizyko-chemicznych i zanieczyszczeń (jakość odpadów komunalnych),
- sposób obliczania poziomów recyklingu,
- uwarunkowania rynkowe w zakresie recyklingu odpadów,
- rygorystyczne wymogi jakościowe stawiane przez recyklerów,
- brak wdrożenia ROP,
- odpływ odpadów nadających się do recyklingu do strumienia kaucyjnego oraz strumienia odpadów kompostowanych w przydomowych kompostownikach

Pierwszą kwestią, na którą należy zwrócić uwagę, jest fakt, że wykonawca, który będzie realizował przedmiotowe zamówienia, nie ma wpływu na to, jaki strumień odpadów zostanie mu przekazany do odbioru i zagospodarowania. Z doświadczeń samego Wykonawcy wynika, że strumień ten składa się w ponad 50% z odpadów zmieszanych i jest bardzo zanieczyszczony, co jest podstawowym problemem (zupełnie niezależnym od wykonawcy), który finalnie determinuje niemożność osiągnięcia poziomów recyklingu na poziomie wymaganym przez ustawodawcę.

Wykonawca powołuje się w tym miejscu na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 31 stycznia 2024 r., sygn. akt KIO 102/24, w którym Izba stwierdził, że: „Izba rozpoznając ten zarzut uwzględniła przede wszystkim wskazany już wyżej fakt, że wykonawca nie ma wpływu na jakość segregacji odpadów na terenie gminy, na obowiązujące przepisy, w tym te dotyczące metodologii wyliczenia poziomu recyklingu i na planowane wprowadzenie systemu kaucyjnego. Tymczasem wszystkie te okoliczności mają wpływ na to, czy realne będzie osiągnięcie w okresie realizacji umowy poziomów recyklingu wymaganych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz przez Zamawiającego. Po pierwsze, należy uwzględnić, że bardzo duży udział w całym strumieniu odpadów stanowią odpady zmieszane (ok. 48% - wg wyliczeń Odwołującego, 47,08% - wg wyliczeń Zamawiającego w "Analizie stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2022 r."), z których tylko niewielka część (ok. 4% - wg wyliczeń Odwołującego) nadaje się do recyklingu, a dodatkowo z pozostałych odpadów selektywnie zbieranych również nie wszystkie kwalifikują się do recyklingu. Już tylko ten fakt powoduje, że wykonawca ponosi ryzyko, iż wymaganych poziomów recyklingu nie uda się osiągnąć, a przecież nie ma on wpływu nie tylko na rzetelność segregacji odpadów "u źródła", ale też nie ponosi odpowiedzialności za edukowanie i motywowanie mieszkańców gminy w tym zakresie".

Nie powinno zatem budzić żadnych wątpliwości, że możliwość osiągnięcia przez wykonawcę poziomów recyklingu uzależniona jest przede wszystkim od składu morfologicznego odpadów odbieranych z terenu danej gminy (ich jakości i rodzaju), co jest z kolei uzależnione od sposobu i jakości prowadzonej przez mieszkańców segregacji odpadów. Wykonawca jedynie odbiera i zagospodarowuje odpady o takiej jakości i takiego rodzaju, jakie zostaną mu przekazane przez mieszkańców. Wykonawca nie ma więc żadnego wpływu zarówno na sposób organizacji

systemu gospodarki odpadami na terenie gminy, jak i na sposób egzekwowania segregacji odpadów przez mieszkańców.

Dodatkowo, poza wpływem wykonawcy pozostaje to, czy odebrane odpady komunalne, nawet zbierane selektywnie, będą nadawać się do recyklingu. Wiele przedmiotów i substancji, które stają się odpadami komunalnymi, w ogóle nie może zostać poddane recyklingowi ze względu na ograniczenia fizyko-chemiczne, zanieczyszczenia i wtrącenia, brak dostępnych technologii przetwarzania lub całkowitą ekonomiczną nieopłacalność prowadzenia działalności w zakresie recyklingu.

Nie wszystkie procesy przetwarzania czy odzysku odpadów stanowią recykling. Zgodnie z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych masę odpadów komunalnych poddanych recyklingowi oblicza się jako masę odpadów, które po przejściu wszystkich niezbędnych czynności sprawdzania, sortowania i innych czynności wstępnych mających na celu usunięcie materiałów i substancji, które nie są przedmiotem dalszego powtórnego przetwarzania, są wprowadzane do procesu recyklingu, w którego wyniku te odpady są powtórnie przetwarzane na produkty, materiały lub substancje, które nie są odpadami. Oznacza to, że masę odpadów komunalnych poddanych recyklingowi oblicza się po wyjściu odpadu z instalacji dedykowanej do przygotowania odpadów do recyklingu. W masie tej nie są uwzględniane wszelkie zanieczyszczenia i wtrącenia, które zostaną odrzucone w procesach poprzedzających przekazanie odpadu do recyklingu. Masa odpadów komunalnych poddanych recyklingowi zmniejsza się o ilość zanieczyszczeń odrzuconych w instalacji podczas procesów przetwarzania, a także o tzw. ubytki procesowe, które ze względu na wymagania jakościowe i technologiczne stosowane przez recyklerów nie mogą zostać przetworzone. Ponadto w masie odpadów komunalnych poddanych recyklingowi nie uwzględnia się odpadów, które utraciły status odpadów, i zostały użyte jako paliwa lub inne środki wytwarzania energii, termicznie przekształcone, użyte do wypełniania wyrobisk lub składowane.

Najbardziej pełnowartościowe surowce do ponownego przetworzenia, które zostaną odebrane przez recyklerów, uzyska się, jeśli będziemy poprawnie zbierać „u źródła" osobno papier, szkło, tworzywa sztuczne wraz z metalem i oddzielimy je od odpadów biodegradowalnych. Innymi słowy, recykling odpadów opiera się w głównej mierze na odpadach z selektywnej zbiórki. Natomiast poziom recyklingu z odpadów zmieszanych jest wręcz marginalny (tj. ok 2-5 %).

Z uwagi na wymogi recyklerów nie trafi do recyklingu, nawet przy idealnej zbiórce odpadów przez mieszkańców, nie ma gwarancji, że cały strumień odebranych i przyjętych przez wykonawcę do zagospodarowania odpadów zebranych selektywnie,.

W całym łańcuchu zdarzeń, prowadzących do recyklingu odpadu, udział wykonawcy odbierającego i zagospodarowującego odpady, jest obiektywnie niewielki. Trzeba wyraźnie podkreślić, że w celu poddania odpadów recyklingowi odpady trafiają do recyklerów, którzy decydują o parametrach jakościowych surowców nadających się do recyklingu. Surowce wtórne odzyskane ze zmieszanych odpadów komunalnych do recyklingu zasadniczo nie nadają się ze względu na wysoki stopień ich zanieczyszczenia. Uniemożliwia to ich efektywne wykorzystanie w procesach recyklingu materiałowego.

Zatem istota problemu dotyczy wpływu dużego udziału zmieszanych odpadów komunalnych w całym strumieniu odpadów na poziomy recyklingu, o czym mowa powyżej. W przypadku, gdyby w strumieniu odpadów znajdowała się znaczna ilość odpadów zebranych selektywnie, z podziałem na frakcje, wówczas odpady te zostałyby łatwiej przyjęte przez recyklera, który ma określone standardy jakości przyjmowanych odpadów. Co oczywiste, recykling odpadów wysortowanych następczo ze strumienia odpadów zmieszanych wiąże się z zanieczyszczeniem odpadów i trudnościami technologicznymi.

Co więcej, przepisy nie dopuszczają uznania za poddane recyklingowi bioodpadów pochodzących ze strumienia odpadów zmieszanych. Bioodpady stanowiące odpady komunalne poddane obróbce tlenowej lub beztlenowej zalicza się do odpadów poddanych recyklingowi, jeżeli zostały zebrane w sposób selektywny (zob. § 6 ust. 4 rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych). Problematyczna jest także frakcja tworzyw sztucznych.

Inną okolicznością, niezależną od wykonawcy, jest niedobór instalacji zajmujących się recyklingiem w Polsce, a także tendencja do zamykania się tego typu obiektów w kolejnych latach. Powyższe o skutkuje tym, że przy dużej podaży odpadów na rynku i zmniejszonej ilością podmiotów zajmujących się ich przetwarzaniem, recyklerzy narzucają wysokie standardy, co do odpadów, jakie przyjmowane są do instalacji. Utrudnia to przekazanie odpowiedniej ilości odpadów do recyklingu przez wykonawcę, jeśli strumień odpadów ma gorszą jakość, na którą wykonawca nie ma wpływu.

Istotne jest także, że Zamawiający obligując Wykonawcę do osiągnięcia ustawowych poziomów recyklingu i przerzucając na wykonawcę karę umowną za ich nieosiągnięcie, nie uwzględnił nowego stanu prawnego i faktycznego jakim jest wejście w życie tzw. „systemu kaucyjnego". Jak wskazano na stronie internetowej Ministerstwa Klimatu i Środowiska: *„Obecnie znaczna część odpadów powstających z opakowań, które planuje się objąć systemem kaucyjnym, zbierana jest razem z innymi odpadami komunalnymi w systemie gminnym. Nowe rozwiązanie zwiększy poziom selektywnego zbierania, a w efekcie także recyklingu odpadów opakowaniowych i zmniejszy zaśmiecenie środowiska"(https://www.gov.pl/web/klimat/od-2025-roku-bedzie-obowiazywal-w-polsce-system-kaucyjny-rzad-przyjal-nowelizacje-ustawy-o-gospodarce-opakowaniami-i-odpadami-opakowaniowymi).*

Powyższe oznacza , że to gminy, a nie wykonawcy, będą mogły wliczyć sobie do swoich sprawozdań dotyczących tzw. poziomów recyklingu odpady odebrane w ramach systemu kaucyjnego.

Oznacza to również, że strumień odpadów w ramach nowego systemu kaucyjnego pomniejszy strumień odpadów wykonawcy – a są to odpady nadające się do recyklingu i po ich odebraniu oraz wysegregowaniu, wykonawca osiąga z tytułu ich sprzedaży przychód.

Nowe rozwiązania już znacząco wpłynęły na cały rynek gospodarki odpadami, w tym na możliwość realnego osiągnięcia przez wykonawcę ustawowych poziomów recyklingu z odpadów komunalnych odbieranych od mieszkańców gmin, jak też na koszty realizacji umowy w sprawie zamówienia publicznego na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od mieszkańców gmin.

Pragniemy wskazać, że wykonawca może ponosić odpowiedzialność kontraktową wyłącznie za swoje działania lub zaniechania w wykonaniu obowiązków umownych. Tymczasem, tak szeroko projektowany zapis jak w przenosi odpowiedzialność na wykonawcę również za działania lub zaniechania innych podmiotów, to jest odbierających odpady od firm (przedsiębiorstw) i gospodarstw (posesji) nie objętych umową w sprawie zamówienia publicznego

O tym, że nakładanie na wykonawców obowiązku osiągnięcia poziomów recyklingu i zastrzeżenie kar umownych za ich nieosiągnięcie zostało uznane za nieuprawnione również w orzecznictwie. W wyroku z dnia 15 października 2025 r. w sprawie o sygnaturze akt XXIII Zs 101/25 Sąd oddalił skargę Zamawiającego – Gminy Wrocław w imieniu, który zaskarżył wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 9 czerwca 2025 r., wydany w połączonych sprawach KIO 1056/25, KIO 1057/25, KIO 1058/25, KIO 1059/25, KIO 1060/25, KIO 1061/25, KIO 1075/25, KIO 1076/25, KIO 1077/25, KIO 1078/25, KIO 1080/25, KIO 1081/25, KIO 1082/25, KIO 1083/25, KIO 1085/25, w którym Izba stwierdziła, że nałożenie na wykonawcę pełnej odpowiedzialności za osiągnięcie ustawowych poziomów recyklingu jest nieproporcjonalne, gdy wykonawca ma ograniczony wpływ na te poziomy. W uzasadnieniu Sąd wskazał, że W szczególności wskazano, że wymagane prawem poziomy recyklingu gwałtownie rosną (w 2024 r. 45%, w 2025 r. 55%, w 2026 r. 56%, w 2027 r. 57%), a jednocześnie ponad połowę strumienia odpadów stanowią odpady zmieszane, dla których nie da się bezpośrednio wykazać recyklingu. Izba zauważyła, że radykalna zmiana przepisów (np. planowane wprowadzenie systemu kaucyjnego od 1 października 2025 r.) dodatkowo utrudnia osiągnięcie tych wskaźników. W uzasadnieniu wyroku Izba podkreśliła, że Zamawiający dysponuje znacznie szerszymi możliwościami wpływu na poziom recyklingu niż wykonawca – może prowadzić działania edukacyjne czy nakładać mandaty na mieszkańców za brak segregacji. Sąd uznał, że stawia to wykonawcę przed obiektywnie niemożliwym do wykonania zobowiązaniem, co narusza naturę stosunku umownego.

W wyroku w sprawie XXIII Zs 96/2025 Sąd nakazał Zamawiającemu usunięcie z dokumentacji zamówienia postanowień nakładających na wykonawców obowiązek osiągnięcia poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu wyrażonego procentowo w stosunku do ilości odebranych odpadów, a także nakazał Zamawiającemu wykreślenie z dokumentacji zamówienia wszelkich postanowień dotyczących nakładania kar umownych na wykonawcę za nieosiągnięcie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu. W wyroku tym Sąd stanął na stanowisku, że: „Skoro nie ma przepisu prawnego nakładającego na wykonawcę obowiązku uzyskania określonego poziomu recyklingu, zaś to zamawiający ma określony ustawowo i na podstawie prawodawstwa unijnego obowiązek osiągnięcia poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu – przerzucanie na wykonawców obowiązków niemożliwych do wykonania oraz zastrzeganie kar umownych za niewykonanie takich świadczeń należy uznać za działania zamawiającego niezgodne z przepisami prawa i z zasadami należytego traktowania kontrahentów – niezgodne z lojalnością kontraktową. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w niniejszej sprawie ma na celu bowiem utrzymanie terenu zamawiającego w czystości i porządku, a nie wyszukanie podmiotów innych, niż mieszkańcy, partycypujących w karach administracyjnych nakładanych na gminy za nieosiągnięcie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu. Zamawiający może spotęgować działania edukacyjne wśród wytwórców odpadów na swoim terenie, które

spowodują świadomość, że za wytwarzanie odpadów i ich nieprawidłowe sortowanie poniosą ostatecznie odpowiedzialność w ramach podatków i opłat mieszkańcy i ich organizacje. Wobec powyższego wszystkie postanowienia dokumentacji przetargowej dotyczące nakładania na wykonawców obowiązku uzyskania odpowiedniego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu podlegały usunięciu, a zatem również kary umowne w tym zakresie – bowiem wykonawcy nie mają wpływu na „jakość materiału" – ilość i rodzaj odpadów wytwarzanych przez mieszkańców i ich organizacje na terenie zamawiającego. Świadczenie w tym zakresie jest niemożliwe z uwagi na jego przedmiot, zatem umowa byłaby nieważna".
Należy zauważyć, że postępowanie Zamawiającego prowadzi do odwrócenia ról wynikających z ucpg, podmiotem mającym zapewnić odpowiednie progi recyklingu przestaje być gmina - Zamawiający, a staje się wykonawca - podmiot odbierający i zagospodarowujący odpady.
Należy podkreślić, że sądy administracyjne stoją na stanowisku, iż w zakresie zadań własnych gmina nie może zaniechać wykonywania swoich obowiązków ani przerzucać ich wykonywania na inne podmioty, gdyż tak czyniąc, faktycznie przestaje wykonywać swoje ustawowe obowiązki, co w świetle prawa oznacza, że organy gminy działają niezgodnie z prawem (tak np. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 26 lipca 2007 r., sygn. akt II OSK 1048/06; wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 9 lutego 2006 r., sygn. akt I OSK 1372/05; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 27 stycznia 2016 r., sygn. akt IV SA/Po 888/15). Ponadto w orzecznictwie przyjmuje się, że „umowa cywilnoprawna nie może modyfikować praw i obowiązków publicznoprawnych" (np. wyrok NSA z 16 maja 2012 roku, sygn. akt II FSK 2086/10), co w szczególności obejmuje niedopuszczalność kontraktowej modyfikacji zasad ponoszenia odpowiedzialności publicznoprawnej, np. w postaci kary pieniężnej (np. wyrok WSA w Warszawie z 13 maja 2010 roku, sygn. akt VI SA/Wa 279/10).

Ponadto, pragniemy podnieść w związku z projektowanym zapisem, że kara umowna zastępuje odszkodowanie z art. 471 k.c., przy niezmienności przesłanek warunkujących jej powstanie, to jest szkody w rozumieniu powołanego przepisu. Wobec czego tylko takie niewykonanie obowiązku umownego, które potencjalnie prowadzić może do powstania szkody u wierzyciela może skutkować sankcją w postaci kary umownej, ponieważ jeśli dłużnik nie wykona zobowiązania lub też wykona je nienależycie, to w razie braku szkody odpadnie konieczność zapłaty kary umownej (tak m.in. M. Piekarski, w: Z. Resich, Komentarz KC, t. 2, 1972, s. 1186; J. Dąbrowa, w: SPC, t. 3, cz. 1, 1981, s. 831; taż, Kara umowna, s. 40; T. Wiśniewski, w: G. Bieniek, Komentarz KC, t. 1, 2007, s. 628; P. Drapała, Kara umowna, s. 60; M. Kępiński, Uwagi o karze umownej, s. 447). Za tym stanowiskiem prezentowanym w doktrynie i orzecznictwie, uzależniającym powstanie roszczenia o karę umowną od faktu doznania szkody przez wierzyciela, poza licznie podnoszonymi w piśmiennictwie argumentami, może dodatkowo przemawiać istnienie instytucji miarkowania. Jedną z jej ustawowych przesłanek jest rażące wygórowanie kary umownej. Przyjmuje się zasadniczo, że ustalenie rażącego wygórowania kary umownej wymaga odniesienia jej wysokości szkody, w tym szeroko rozumianej lub też odszkodowania. Jeżeli więc przyjmiemy, że kara umowna należy się wierzycielowi, mimo że wskutek naruszenia zobowiązania nie doznał on szkody, to w zasadzie w każdym takim przypadku trzeba by miarkować karę jako rażąco wygórowaną. Każda kara będzie bowiem zbyt wysoka, jeżeli porównać ją z nieistniejącą szkodą. Z projektowanego postanowienia umownego

wynika natomiast, że Zamawiający obciąży karą umowną Wykonawcę w wysokości stanowiącej równowartość nałożonych kar na Gminę przez Wojewódzki Inspektorat Środowiska, ale nie poniesionych (faktycznie zapłaconych) przez Gminę.
Działania Zamawiającego są sprzeczne nie tylko ze wskazanymi powyżej przepisami PZP, ale także z właściwością (naturą) stosunku zobowiązaniowego, przez to wykraczają poza zasadę swobody umów określoną w Kodeksie cywilnym. Podkreślenia wymaga, że umowa o świadczenie usług jest umową starannego działania a nie umową rezultatu. Oznacza to, że jeśli przekazany przez Zamawiającego strumień odpadów nie pozwalałby na osiągnięcie poziomów recyklingu, to wykonawca nie odpowiadałby za nieosiągnięcie poziomów recyklingu.
Z natury stosunku prawnego - umowy o świadczenie usług, regulowanej przez przepis art. 750 KC, która ma łączyć wykonawcę z Zamawiającym, wynika, że wykonawca nie może gwarantować osiągnięcia poziomów recyklingu, jest to bowiem skutek niezależny od działań wykonawcy, jego świadczeń wynikających z umowy. Taki zapis SWZ narusza więc, w ocenie wykonawcy, przepis art. 353^1 k.c.
Wykonawca nie kwestionuje uprawnienia Zamawiającego do jednostronnego ustalenia warunków umowy, które zabezpieczą jego interes w wykonaniu przedmiotu zamówienia zgodnie z jego uzasadnionymi potrzebami. Wykonawca podkreśla jednak, że zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem Krajowej Izby Odwoławczej, uprawnienie to nie ma charakteru absolutnego, gdyż Zamawiający nie może swego prawa podmiotowego nadużywać. Obowiązkiem Zamawiającego jest dokonanie opisu przedmiotu zamówienia tak, aby jego wykonanie było możliwe, a skutki niewykonania nie były niewspółmiernie dotkliwe dla wykonawcy. Zamawiający nie może wykorzystywać swojej pozycji i narzucać takich warunków umowy, które sprzeciwiają się zarówno naturze stosunku uczciwego obrotu, rzetelnego postępowania, lojalności i zaufania w stosunku do partnera umowy, co ma miejsce w niniejszej sprawie, z tych przyczyn konieczna jest zmiana postanowień SWZ w tym zakresie. W niniejszym postępowaniu nawet wykonawca, który prawidłowo, z dochowaniem podwyższonej staranności będzie wykonywał umowę, nie osiągnie poziomów recyklingu i będzie zmuszony do zapłaty kary umownej. Poziomy te zależą bowiem przede wszystkim od odpadów wytwarzanych i zbieranych przez Mieszkańców. Zatem kara umowna w takiej wysokości nie może być powiązana z okolicznością niewykonania przez wykonawcę czynności niemożliwej w obiektywnych uwarunkowaniach niniejszego przedmiotu zamówienia.

Mając to wszystko na uwadze, nałożenie na Wykonawcę obowiązku osiągnięcia poziomów recyklingu i przeniesienie na Wykonawcę kary za poziom recyklingu i odzysku stanowi nadużycie prawa i nie jest uprawnione z uwagi na realny wpływ Zamawiającego na poziomy recyklingu przy jednoczesnym ograniczonym wpływie wykonawcy na osiągane poziomy recyklingu i odzysku, mając również na uwadze nowy „system kaucyjny", w którym to gminy (nie wykonawca) będą mogły sobie wliczyć do tzw. poziomów recyklingu odpady odebrane w ramach systemu kaucyjnego.

Wobec powyższego, wnosimy o usunięcie obowiązku osiągnięcia tzw. poziomów recyklingu, o których mowa § 5 ust. 7 Projektowanych postanowień umowy, Załącznik nr 2 do SWZ (dalej też "PU") jako obowiązku niemożliwego do spełnienia; a w konsekwencji wykreślenia § 13 ust. 10 pkt 10 – odnoszącego się do kar za niespełnienie tego obowiązku.

Jednocześnie wnosimy o wprowadzenie do Wzoru Umowy postanowień określających zasady wprowadzenia zmian do umowy w związku z niemożliwymi do przewidzenia w momencie składania oferty skutkami wejścia w życie nowelizacji ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, która wprowadza tzw. system kaucyjny.

Odpowiedź:

Na wstępie Zamawiający informuje, że kary umowne za nieosiągnięcie poziomów, o których mowa w § 13 ust. 1 pkt 10) projektowanych postanowień umownych zostaną naliczone Wykonawcy wyłącznie w sytuacji faktycznego obciążenia gminy taką karą i w wysokości odpowiadającej karze, którą poniosła gmina (na podstawie prawomocnej i ostatecznej decyzji administracyjnej). Zamawiający wprowadzając niniejszy instrument kar umownych nie unika odpowiedzialności wynikającej z ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, chce jednak wprowadzić środek zapewniający, że Wykonawca będzie świadomy konsekwencji ewentualnych zaniedbań oraz będzie współpracował z Zamawiającym w celu ich uniknięcia. Słusznie zauważyła Krajowa Izba Odwoławcza chociażby w wyroku o sygn. akt KIO 102/24 z dnia 31 stycznia 2024 r.: *„**Kara umowna powinna mieć między innymi charakter motywacyjny, zatem usunięcie jej w całości z projektu umowy doprowadziłoby do sytuacji, w której wykonawca bez ponoszenia żadnych konsekwencji mógłby nie podejmować wysiłków w celu osiągnięcia wymaganych poziomów recyklingu. Jednocześnie Zamawiający zostałby pozbawiony jakiegokolwiek instrumentu służącego do wyegzekwowania od wykonawcy wykonania umowy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym w zakresie tychże poziomów recyklingu**”.*

Mając na uwadze powyższe, Zamawiający nie wyraża zgody na dokonanie zmian w powyższym zakresie.

Pytanie 2
Dotyczy: § 13 ust. 3 Projektowanych postanowień umowy, Załącznik nr 2 do SWZ (dalej też "PPU")

Wykonawca wskazuje, że łączną wartość kar umownych jakie można naliczyć zgodnie z § 13 ust. 3 PPU Zamawiający ustalił na 50% wartości wynagrodzenia brutto wykonawcy, co w świetle utrwalonego orzecznictwa KIO ustalającego próg rzędu 30% wydaje się wygórowane. Wskazana wartość kar równie skutecznie spełnia swoją podstawową w tym wypadku funkcję stymulacyjną i prewencyjną w zakresie zapobiegania przypadkom opisanym postanowieniem § 13 PU.

Pragniemy także wskazać, że ryzyka finansowe związane z naliczaniem wykonawcy kar umownych mogą podlegać doliczeniu do ceny ofertowej, co nie jest zjawiskiem korzystnym dla Zamawiającego, który finalnie pokrywa koszty wynagrodzenia wykonawcy.

Przez wzgląd na powyższe zasady ogólne k.c. oraz jednoznaczne orzecznictwo sądów powszechnych, zwracamy się o **zmniejszenie łącznej maksymalnej wartości kar umownych do maksymalnie 30 % wartości wynagrodzenia brutto Wykonawcy.**

Odpowiedź:

Zamawiający przychyla się do wniosku Wykonawcy i zmienia § 13 ust. 3 projektowanych postanowień umowy, który otrzymuje brzmienie:

„3. Kary umowne mogą podlegać zsumowaniu, przy czym łączna suma kar umownych nie może przekroczyć 30% wynagrodzenia netto, o którym mowa w § 12 ust. 2 niniejszej umowy."

Pytanie 3

Dotyczy § 17 ust. 1-7 Projektowane postanowienia umowy, Załącznik nr 2 do SWZ (dalej też "PPU")

Zamawiający określił klauzulę waloryzacyjną w sposób następujący:

„1.W przypadku zmiany stawki podatku od towarów i usług zmianie ulega wynagrodzenie brutto za świadczenia, do których zgodnie z przepisami zastosowanie znajduje zmieniona stawka podatku. Ceny jednostkowe netto pozostają bez zmian. W przypadku zmiany stawki podatku akcyzowego wynagrodzenie netto podlega odpowiedniemu zwiększeniu albo zmniejszeniu wyłącznie w zakresie, w jakim zmiana ta wpływa na koszty wykonania niezrealizowanej części zamówienia. Wpływ zmiany podatku akcyzowego na koszty oraz wysokość zmiany wynagrodzenia wymagają wykazania w kalkulacji popartej dokumentami.
2.Strony są uprawnione do żądania zmiany wynagrodzenia w przypadku wzrostu lub obniżenia cen materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia. Waloryzacja obejmuje ceny jednostkowe netto określone w § 12 ust. 5 i następuje na zasadach określonych w ust. 3–7.
3.Podstawę waloryzacji stanowią publikowane przez Główny Urząd Statystyczny miesięczne wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przy podstawie „miesiąc poprzedni = 100". Miesiącem bazowym jest miesiąc, w którym upłynął termin składania ofert. Skumulowaną zmianę cen oblicza się przez pomnożenie kolejnych miesięcznych wskaźników, podzielonych przez 100, począwszy od miesiąca następującego po miesiącu bazowym, do ostatniego miesiąca, za który wskaźnik został opublikowany przed złożeniem wniosku. Procentową zmianę cen stanowi różnica pomiędzy otrzymanym iloczynem a liczbą 1, pomnożona przez 100%.
4.Pierwsza waloryzacja może nastąpić po upływie sześciu miesięcy realizacji usług określonych w § 3 ust. 1, jeżeli skumulowany wzrost albo spadek cen obliczony zgodnie z ust. 3 wyniesie co najmniej 5%. Kolejne wnioski mogą być składane nie częściej niż raz w miesiącu, po opublikowaniu nowego wskaźnika. Po pierwszej waloryzacji dopuszcza się również korektę wynikającą ze zmniejszenia skumulowanej zmiany cen poniżej progu 5%.
5.Waloryzacja następuje na pisemny wniosek jednej ze Stron, zawierający wskazanie zastosowanych wskaźników, obliczenie skumulowanej zmiany cen oraz kalkulację nowych cen jednostkowych i zmiany wynagrodzenia za pozostałą do wykonania część zamówienia. Strony przyjmują, że zmiana wskaźnika ustalona zgodnie z ust. 3 odzwierciedla zmianę kosztów wykonania zamówienia. Nowe ceny jednostkowe oblicza się każdorazowo na podstawie cen netto z oferty, zwiększając albo zmniejszając je o skumulowaną procentową zmianę cen, z zastrzeżeniem ust. 6 i 9. Nie stosuje się ponownego naliczania tej samej zmiany do cen już zwaloryzowanych. Zmienione ceny stosuje się do usług wykonanych od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu złożenia wniosku, jednak nie wcześniej niż po upływie okresu wskazanego w ust. 4.
6.Maksymalna łączna wartość zmiany wynagrodzenia wynikająca z waloryzacji określonej w ust. 2–5 wynosi 5% pierwotnego wynagrodzenia netto określonego w § 12 ust. 2. Limit dotyczy zarówno zwiększenia, jak i zmniejszenia wynagrodzenia w całym okresie realizacji umowy.

Kalkulacja załączona do wniosku musi uwzględniać dotychczasowe zmiany wynagrodzenia dokonane na tej podstawie oraz pozostały do wykorzystania limit.
7.W przypadku zmiany wynagrodzenia na zasadach określonych w ust. 2–6 Wykonawca zobowiązany jest do odpowiedniej zmiany wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy, któremu powierzył wykonanie części zamówienia, w zakresie odpowiadającym zmianom cen materiałów lub kosztów dotyczących zobowiązania tego podwykonawcy.".
Wykonawca zwraca się o wyjaśnienie opisanego w § 17 ust. 3 PPU sposobu obliczenia wskaźnika uzasadniającego waloryzację wynagrodzenia poprzez przedstawienie wzoru matematycznego przedstawiającego kalkulację, przedstawienie przykładowego wyliczenia zmiany kosztów i cen realizacji zamówienia, a także wyjaśnienia, z jakich przyczyn nie jest możliwe zsumowanie miesięcznych wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych publikowanych przez GUS, w szczególności, z jakich przyczyn do obliczenia wskaźnika przyjmuje się wskaźniki cen podzielone przez sto, z jakich przyczyn mnoży je się przez siebie, a nie sumuje, a także dlaczego odejmuje się od iloczynu liczbę 1 i mnoży razy 100% i wskazanie, z jakich przyczyn wynik takiego działania w sposób pełniejszy oddaje wzrost kosztów i cen od zsumowanych miesięcznych wskaźników publikowanych przez GUS. Dodatkowo, Wykonawca zwraca się o wskazanie minimalnych wartości miesięcznego wskaźnika, które doprowadzą do wzrostu wynagrodzenia wykonawcy, przy uwzględnieniu progu 5%.
W doktrynie przyjmuje się, że „przepis art. 439 p.z.p. określa minimalny zakres postanowienia umownego dotyczącego zmiany wynagrodzenia, treścią musi go wypełnić samodzielnie zamawiający respektując wyżej przywołane warunki. „Dodatkowo, jak słusznie zwrócił na to uwagę Urząd Zamówień Publicznych, klauzule waloryzacyjne zyskują na znaczeniu zwłaszcza w aktualnej sytuacji gospodarczej, w której obserwujemy m.in. znaczny wzrost cen materiałów i robót budowlanych, braki kadrowe i sprzętowe, wstrzymanie dostaw produktów, komponentów produktu lub materiałów, trudności w dostępie do sprzętu czy też w realizacji usług transportowych. Wskazane przykładowo czynniki zewnętrzne wywierają wpływ na opłacalność realizowanego zamówienia i mogą znacząco ograniczać płynność przedsiębiorstw, stąd niezmiernie istotne dla uczestników rynku zamówień publicznych jest prawidłowe kształtowanie oraz stosowanie waloryzacji umownej. Klauzula waloryzacyjna sformułowana w sposób precyzyjny, z poszanowaniem interesów stron kontraktu publicznego, pozwoli ochronić interesy finansowe wykonawcy, zaś zamawiającemu zapewni należytą, terminową i bezpieczną realizację zamówienia publicznego" [tak Izba w wyroku z 5.01.2022 r. w sprawie KIO 3600/21 - przyp. Wykonawcy]. Na ten aspekt zwróciła uwagę Krajowa Izba Odwoławcza w wyroku z 25.05.2022 r., KIO 1151/22: „W tym miejscu skład orzekający w tej sprawie wskazuje, że podziela pogląd wyrażony w orzecznictwie Izby, a przywołany również w treści odwołania, zgodnie z którym celem klauzul waloryzacyjnych jest przywrócenie stanu równowagi ekonomicznej między stronami umowy, która została zachwiana przez określone zdarzenia mające miejsce w trakcie jej realizacji. Jednocześnie zauważyć należy, że wprowadzając obowiązek ustanowienia klauzuli waloryzacyjnej w umowie, ustawodawca pozostawił swobodzie zamawiającemu możliwość doprecyzowania jej elementów. Należy również zauważyć, że wykonanie obowiązku z art. 439 ustawy Pzp powinno odbywać się z uwzględnieniem charakteru danego przedmiotu zamówienia ale również możliwości finansowych zamawiającego w sposób nieprowadzący do wypaczeniu celu ww. przepisu. (vide: wyrok KIO z dnia 10 września 2021 r. sygn. akt KIO 2355/21)". (za: E. Wiktorowska [w:] A. Gawrońska-Baran, A. Wiktorowski, P. Wójcik, E. Wiktorowska, Prawo zamówień publicznych. Komentarz aktualizowany, Gdańsk 2026, art. 439.).

Przewidziane w § 17 postanowienia dotyczące waloryzacji należy uznać za mające charakter pozorny i służące jedynie spełnieniu formalnego wymogu wynikającego z ustawy, a nie faktycznemu przywróceniu równowagi ekonomicznej między stronami.
Wykonawca podnosi i wskazuje, że:

- średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych za rok 2025 w stosunku do roku 2024 wyniósł 103.6, co oznacza średni wzrost cen o 3,6 % (komunikat Prezesa GUS z 16.01.2026r.)
- według założeń przyjętych do ustawy budżetowej na 2026 rok inflacja powinna utrzymać się na stałym poziomie względem roku poprzedniego i prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ma wynieść 103.0 czyli 3,0% wzrostu w stosunku do roku 2025 (założenia do projektu budżetu państwa na 2026r.)

Warto podkreślić, że inflacja w ujęciu całorocznym w roku 2025 utrzymała się na tym samym poziomie co w 2024, co oznacza wyraźny spadek w porównaniu do lat 2022-2023, kiedy inflacja była na najwyższym od wielu dekad poziomie.
Natomiast, prognozowana inflacja ma się utrzymać na poziomie 3%.
Wobec czego, projektowany przez Zamawiającego w niniejszym postępowaniu próg 5% wzrostu cen towarów i usług, uprawniający Wykonawcę do wystąpienia o waloryzację wynagrodzenia, jest nierealny, w szczególności z uwzględnieniem sposobu wyliczenia tego progu przewidzianego w § 17 ust. 3 i prowadzi do wniosku, że projektowane postanowienie umowne waloryzacji wynagrodzenia jest pozorne (fikcyjne) Jako takie stanowią naruszenie przepisów ustawy, gdyż są sprzeczne z dyspozycją art. 439 Pzp i jedynie formalnie wypełniają obowiązek nałożony na Zamawiającego, podczas gdy w rzeczywistości uwzględniając przyjęty próg zmiany 5% i sposób obliczenia tego progu nie ma w praktyce możliwości, aby doszło do waloryzacji wynagrodzenia wykonawcy. .

Mając powyższe na względzie, wnosimy o zmianę poprzez obniżenie wskaźnika inflacji do realnego poziomu 3%, to jest mającego oparcie w danych ekonomicznych i założeniach rządowych.

Odpowiedź:

Zamawiający zmienia § 17 ust. 3-6 projektowanych postanowień umowy, które otrzymują brzmienie:

„3. Podstawą waloryzacji jest wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem za pierwsze półrocze 2027 r. w stosunku do drugiego półrocza 2026 r. (poprzednie półrocze = 100), publikowany przez Główny Urząd Statystyczny. Strony przyjmują, że wskaźnik ten odzwierciedla zmianę kosztów realizacji zamówienia.

4. Waloryzacja może nastąpić jeden raz w okresie realizacji umowy, po upływie sześciu miesięcy wykonywania usług i po opublikowaniu wskaźnika, jeżeli wyniesie on co najmniej 103 albo nie więcej niż 97. Ceny jednostkowe netto z oferty podlegają odpowiednio podwyższeniu albo obniżeniu o procent zmiany cen wynikający ze wskaźnika, z zastrzeżeniem ust. 6 i 9.

5. Waloryzacja następuje na pisemny wniosek jednej ze Stron, zawierający wskazanie wskaźnika oraz wyliczenie nowych cen i zmiany wynagrodzenia za pozostałą do wykonania część zamówienia. Zmienione ceny, zaokrąglone do dwóch miejsc po przecinku, obowiązują dla

usług wykonywanych od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu złożenia wniosku. Strony potwierdzają zmianę aneksem do umowy.

6. Maksymalna wartość zwiększenia albo zmniejszenia wynagrodzenia w wyniku waloryzacji określonej w ust. 2–5 wynosi 5% pierwotnego wynagrodzenia netto wskazanego w § 12 ust. 2."

Pytanie 4

Dotyczy: Rozdział 5 Podstawy wykluczenia z postępowania ust. 3 pkt 1 - 6 SWZ
Zamawiający przewidział następujące wykluczenia Wykonawcy:
„1)art. 109 ust. 1 pkt 4 ustawy „Pzp", w stosunku do którego otwarto likwidację, ogłoszono upadłość, którego aktywami zarządza likwidator lub sąd, zawarł układ z wierzycielami, którego działalność gospodarcza jest zawieszona albo znajduje się on w innej tego rodzaju sytuacji wynikającej z podobnej procedury przewidzianej w przepisach miejsca wszczęcia tej procedury;
2)art. 109 ust. 1 pkt 5 ustawy „Pzp", który w sposób zawiniony poważnie naruszył obowiązki zawodowe, co podważa jego uczciwość, w szczególności, gdy Wykonawca w wyniku zamierzonego działania lub rażącego niedbalstwa nie wykonał lub nienależycie wykonał zamówienie, co Zamawiający jest w stanie wykazać za pomocą stosownych dowodów;
3)art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy „Pzp", który, z przyczyn leżących po jego stronie, w znacznym stopniu lub zakresie nie wykonał lub nienależycie wykonał albo długotrwale nienależycie wykonywał istotne zobowiązanie wynikające z wcześniejszej umowy w sprawie zamówienia publicznego lub umowy koncesji, co doprowadziło do wypowiedzenia lub odstąpienia od umowy, odszkodowania, wykonania zastępczego lub realizacji uprawnień z tytułu rękojmi za wady;
4)art. 109 ust. 1 pkt 8 ustawy „Pzp", który w wyniku zamierzonego działania lub rażącego niedbalstwa wprowadził Zamawiającego w błąd przy przedstawianiu informacji, że nie podlega wykluczeniu, spełnia warunki udziału w postępowaniu lub kryteria selekcji, co mogło mieć istotny wpływ na decyzje podejmowane przez Zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia, lub który zataił te informacje lub nie jest w stanie przedstawić wymaganych podmiotowych środków dowodowych;
5)art. 109 ust. 1 pkt 9 ustawy „Pzp", który bezprawnie wpływał lub próbował wpływać na czynności Zamawiającego lub próbował pozyskać lub pozyskał informacje poufne, mogące dać mu przewagę w postępowaniu o udzielenie zamówienia;
6)art. 109 ust. 1 pkt 10 ustawy „Pzp", który w wyniku lekkomyślności lub niedbalstwa przedstawił informacje wprowadzające w błąd, co mogło mieć istotny wpływ na decyzje podejmowane przez Zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia."
Wykonawca wnosi o modyfikację postanowień SWZ poprzez wykreślenie w całości fakultatywnych podstaw wykluczenia wskazanych w pkt 1–6, tj. wykluczeń z art. 109 ust. Podstawy wykluczenia wymienione w art. 109 ustawy Pzp mają charakter wyłącznie fakultatywny. Oznacza to, że ustawodawca pozostawił Zamawiającemu swobodę decyzyjną co do ich stosowania. Obowiązkowe przesłanki eliminujące wykonawców z rynku określa art. 108 ust. 1 ustawy Pzp – gwarantują one pełną ochronę interesów publicznych i eliminują podmioty dopuszczające się najcięższych naruszeń (m.in. przestępstw korupcyjnych, skarbowych czy powiązań z terroryzmem).
Ponadto skumulowane wprowadzenie niemal pełnego katalogu przesłanek fakultatywnych stanowi nadmierną barierę w dostępie do zamówienia. Prowadzi to do nieuzasadnionego

ograniczenia kręgu potencjalnych oferentów, co wprost obniża konkurencyjność postępowania i uniemożliwia Zamawiającemu uzyskanie najkorzystniejszej oferty cenowo-jakościowej.

Odpowiedź:

Zamawiający nie wyraża zgody na wykreślenie podstaw wykluczenia wskazanych w Rozdziale 5 ust. 3 pkt 1-6 SWZ.

W związku ze złożonymi zapytaniami do treści SWZ, w tym projektowanych postanowień umownych Zamawiający - Gmina Pacyna informuje, iż działając na podstawie art. 284 ust. 3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 793), dokonuje modyfikacji treści SWZ i przedłuża termin składania ofert do dnia 25 listopada 2026 r. do godz. 8:00.

W związku z tym zmianie ulegają:

1) zapisy rozdziału 17 ust. 2 i 3 SWZ, które otrzymują brzmienie:

   2. Oferty należy składać w terminie do dnia **25 listopada 2026 r. do godz. 8:00**.

   3. Otwarcie ofert nastąpi w dniu **25 listopada 2026 r. o godz. 8:30 na Platformie e-Zamówienia**, poprzez użycie mechanizmu do odszyfrowania ofert dostępnego po zalogowaniu w zakładce „Oferty/wnioski".

2) zapisy rozdziału 18 ust. 1 SWZ, które otrzymują nowe brzmienie:

   1. Wykonawca będzie związany ofertą do dnia 24 grudnia 2026 r. Przy czym pierwszym dniem terminu związania ofertą jest dzień, w którym upływa termin składania ofert.

Z up. WÓJTA

Waldemar Jan Rachubiński
SEKRETARZ GMINY